

Posudek na diplomovou práci Elišky Chomátové „Spor o Šumavu: síly a slabosti ekologického principu shody“:

Autorka si ve své práci klade za cíl popis a analýzu postojů a argumentace různých aktérů ve sporu o správu území NP Šumava a CHKO Šumava. Očekávala, že postoje a způsoby argumentace se budou lišit podle různých aktérů či jejich skupin, kteří na Šumavě pobývají.

Za účelem splnění tohoto cíle se připravila velmi dobře teoreticky a k výběru vhodné literatury, který je dostatečný z pohledu nároků kladených na diplomovou práci, nemám žádných připomínek.

Velmi přehledně podává metodologické zdůvodnění svého výzkumu, kdy se rozhodla použít techniky focus groups. Dle mého názoru byla v tomto konkrétním případě tato technika optimálním řešením, což autorka adekvátně zdůvodnila.

To, že se autorce nakonec nepodařilo uskutečnit výzkum v rozsahu, jaký si původně představovala, není nikterak neobvyklé v kvalitativním výzkumu, spíše bych byl překvapen, kdyby tomu bylo naopak. Důležitější je, jak se autorka vyrovnala s odchylkami oproti „ideálnímu“ designu jejího výzkumu.

Co však především oceňuji na dané práci, je to, jakým způsobem se autorka vyrovnala s interpretací postojů a argumentací účastníků focus groups z pohledu teoretického rámce principů shody. Analýza materiálu získaného z ohniskových rozhovorů je provedena velmi pečlivě v souladu s vytyčeným teoretickým přístupem a nemám k ní žádné vážnější připomínky.

Se závěrem o vhodnosti změny procesů správy území na Šumavě směrem k větší participaci místních obyvatel bych se ztotožnil. Zároveň bych však rád podotkl, že potřeba nejen dát občanům větší možnost participovat na těchto procesech, ale zároveň jim také ukázat, že mohou participovat a že to má smysl. Zkušenosti z mých výzkumů v malých městech a obcích ukazují, že lidé obvykle nemají zájem participovat, protože mají pocit, že svoji účastí nic nezmění. A tak často pouze kritizují a k participaci je donutí pouze situace, která se jich bezprostředně dotýká.

Z hlediska formálních náležitostí, které by měla každá diplomová práce splňovat, mám několik připomínek. Jedná se především o chybějící stránkování, což pokládám za dosti nestandardní. Krom toho se mi moc nelíbilo způsob vložení převzaté tabulky 1 (či 31). Navíc jsou v této tabulce chyby – špatně spočítaný předposlední sloupec a nesprávně nadepsaný sloupec poslední. Osobně bych takovouto nepovedenou tabulku z práce zcela vypustil.

Na závěr bych poprosil autorku o zodpovězení otázek, které mne napadly při čtení její práce:

Je existence chráněných území skutečnou příčinou ekonomických problémů na Šumavě, či správa NP je jakýmsi hromosvodem pro stížnosti? (Zajímá mne soukromý názor autorky na základě její znalosti tamní situace.)

Je možné vysvětlit rozdíly v postojích a argumentaci třech různých skupin aktérů také jejich odlišným postavením v sociální struktuře, či místem jejich bydliště? (Narážím tím například na skupinu S4, která, jestli jsem to dobře postřehl, je složena převážně z důchodců a je z místa ležícího na hranici CHKO, zcela mimo NP.)

Přes několik uvedených výhrad, pojmících se zejména k formální stránce práce pokládám práci za velmi zdařilou a doporučuji ji k obhajobě s ohodnocením 16 body.

V Praze-Strašnicích, dne 15. října 2010

Mgr. et Mgr. Daniel Čermák